

POVODOM DEKRIMINALIZACIJE KLEVETE I UVREDE U CRNOJ GORI

Podgorica, 23. jun 2011.

Akcija za ljudska prava pozdravlja odluku Skupštine Crne Gore da iz Krivičnog zakonika izbriše krivična djela klevetu i uvredu i čestita svima koji su se za to zalagali.

Na ovaj način se značajno unapređuje ambijent za slobodu izražavanja, ali se i krivični sudovi oslobađaju tereta znatnog broja predmeta, što bi trebalo da doprinese njihovom efikasnijem i kvalitetnijem procesuiranju ozbiljnih krivičnih djela, koja uključuju teža kršenja ljudskih prava.

Dekriminalizacija ne znači opraštanje odgovornosti za namjerno plasiranje laži i uvreda ili za neodgovorno informisanje. Za ovakve štetne pojave i dalje ostaje sankcija u parničnom postupku u vidu naknade štete i objavljivanja presude ili ispravke ili drugog čime se može ostvariti svrha koja se postiže naknadom.

Međutim, ostaje neophodno obezbjediti da se i u građanskom postupku primjenjuju standardi iz prakse Evropskog suda za ljudska prava, u skladu sa preporukom Evropske komisije. U tom smislu, Akcija za ljudska prava nastavlja da se zalaže da se u građansko pravo, posebno Zakon o medijima, unesu standardi iz prakse Evropskog suda za ljudska prava koji se odnose na: 1) preciziranje dužne novinarske pažnje, 2) ograničenje iznosa naknade nematerijalne štete za povredu časti i ugleda i 3) zaštitu privatnosti, kako smo predložili u Predlogu reforme zakona o odgovornosti za povredu časti i ugleda (vidi, http://www.hracion.org/wp-content/uploads/predlog_reforme-zakon_o_kleveti_i_uvredi.pdf).

Smatramo da nedavno usvojeni stav Vrhovnog suda o visini nematerijalne štete koju je moguće dosuditi zbog povrede časti i ugleda nije dovoljno konkretan, i da sam po sebi neće pomoći da se obezbijedi odgovarajuća sudska praksa (detaljnija kritika stava Vrhovnog suda dostupna je na www.hracion.org).

Pozivamo zainteresovane za ovu temu da na internet stranici Akcije za ljudska prava posvećenoj slobodi izražavanja (http://www.hracion.org/?page_id=459) pronađu vodič Savjeta Evrope za primjenu člana 10 Evropske konvencije o ljudskim pravima, prevode presuda Evropskog suda za ljudska prava na temu slobode izražavanja, zbirku presuda crnogorskih sudova na temu utvrđivanja odgovornosti za povredu časti i ugleda, Predlog reforme, i zbornik radova i diskusije sa regionalnog skupa održanog prošle godine u Podgorici na temu reforme odgovornosti za klevetu i uvredu.

mr Tea Gorjanc-Prelević, izvršna direktorica